

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Повертатися зі світу мертвих може бути нелегко. У Корпусі посланців навчають розслабитися перед збереженням. Ні про що не думати й просто плавати. Це — перший урок, що його інструктори вбивають в учнів від першого дня. Вірджинія Відаура з суворими очима та врівноваженим тілом танцівниці всередині безформного комбінезона Корпусу крокувала перед нами в інструктажній. «Нічим не переймайтеся, — казала вона, — і ви будете до цього готові». Десятиліття по тому я зустрівся з нею ще раз — у судовій установі Нової Канаґави. Вона мала сісти років на вісімдесят-сто за зухвале озброєне пограбування та завдання органічних ушкоджень. Наостанок вона сказала мені, коли її виводили з камери: «Не турбуйся, малий, її збережуть». Тоді вона нахилила голову, щоб підкурити цигарку, щосили втягнула диму в легені, на які їй уже було начхати, і рушила коридором, ніби на якусь нудну нараду. У вузькому полі зору, що відкривалося мені зі входу до камери, я помітив у цій ході гордість і прошепотів її слова самому собі, наче мантру.

«Не турбуйся, її збережуть.» Неоднозначний жарт. Холодна віра у продуктивність пенітенціарної системи та ключ до невловимого стану свідомості, без якого неможливо не наразитися на скелі психозу. Що людина відчуває, що вона думає, чим вона є, коли її зберігають, такою вона й вийде. У стані високої тривожності це може бути проблемою, тому людина йде, тримається в нейтральному стані, абстрагується і пливе.

Якщо має час.

Я вийшов із резервуара в корчах, одну руку притиснувши до грудей у пошуках ран, а другою схопившись за неіснуючу зброю. Вага вдарила мене молотком, і я знову опустився у плавальний гель. Я замахав руками, боляче вдарився ліктем об бік резервуара й охнув. Гель грудками проникнув мені до рота і в горло. Я швидко стулив рота і схопився за комінгс люка, але ця фігня була повсюди: заліпила очі, пекла ніс і горло, ковзала під пальцями. Вага змушувала мене відпустити люк, тиснучи мені на груди, наче маневр із великим перевантаженням, і пхаючи мене назад у гель. Моє тіло несамоовито гоїдалося в резервуарі. Плавальний гель? Та я в ньому потопав. Раптом мене міцно схопили за руку, а тоді я, кашляючи, опинився у вертикальному положенні. Якраз перед тим, як я усвідомив, що не поранений, хтось грубо протер мені рушником обличчя, і я отримав здатність бачити. Я вирішив приберегти це задоволення на потім і зосередився на виведенні вмісту резервуара з носа й горла. Десь із півхвилини я сидів, опустивши голову, викашлюючи гель і намагаючись збагнути, чому все таке важке.

— Ось тобі й підготовка, — голос був різкий, чоловічий, із тих, які зазвичай чути в судових закладах. — Коваку, та чого тебе взагалі навчали в Корпусі?

Тоді я і здогадався. На Світі Гарлана прізвище Ковач досить поширене, його вміють вимовляти всі, а цей хлопака не вмів. Він розмовляв розтягнутим варіантом аманглійської, яким послуговуються на Світі, але навіть з урахуванням цього він страхотливо спотворював моє прізвище, вживаючи наприкінці тверде «к» замість слов'янського «ч».

А ще все було занадто важке.

Усвідомлення пройшло крізь туман моїх чуттів, наче цеглина крізь матоване листове скло.

Ми не на моїй планеті.

Якоїсь миті Такеші Ковача (ЦЛ) узяли й перевезли як вантаж. А позаяк Світ Гарлана був єдиною придатною для життя біосферою в системі Блиск, це означало міжзоряний голкокидок...

Куди?

Я поглянув угору. У бетонний дах були вбудовані яскраві неонові лампи. Я сидів у відкритому люку тьмяного металевого циліндра і скидався на стародавнього авіатора, який забув одягтися, перш ніж видертися на борт свого біплана. Мій циліндр стояв у ряду з двох десятків циліндрів, притулених до стіни, навпроти зачинених сталевих дверей. Повітря було студене, а стіни — нефарбовані. Віддам Світу Гарлана належне: там кімнати для переміщення принаймні розфарбовані в пастельні кольори, а доглядачі симпатичні. Врешті-решт, там теоретично опиняються, вже сплативши свій борг перед суспільством. Найменше, що можна зробити в такому випадку, — це дати радісний старт новому життю.

У словниковому запасі постаті переді мною слова «радісний» не було. Цей двометровий чоловік мав такий вигляд, ніби до знаходження своєї нинішньої роботи заробляв на життя, борючись із болотними пантерами. М'язи в нього на грудях і руках випиналися, як натільна броня, а голова над ними була коротко підстрижена, так, що виднів довгий, подібний на блискавку шрам аж до лівого вуха. Він був вбраний у вільну чорну одіж із еполетами й логотипом-дискетою на грудях. Його очі були того ж кольору, що й одіж, і дивилися на мене з загартованим спокоєм. Допомігши мені сісти, він відступив так, щоб, відповідно до інструкції, до нього не можна було дотягнутися. Цим він займався давно.

Я затиснув одну ніздрю й висякав із другої резервуарний гель.

— Не хочете сказати, де я? Зачитати мені мої права або що?

— Коваку, наразі в тебе жодних прав.

Піднявши очі, я побачив, як на його обличчі розтягнулася похмура усмішка. Я знизав плечима і прочистив другу ніздрю.

— Не хочете сказати мені, де я?

Він ненадовго завагався, позирнув на стелю з неоновими ґратами, ніби перевіряючи інформацію, перш ніж передати її далі, а тоді так само знизав плечима.

— Звісно. Чом би ні? Ти в Бей-Сіті, друже. Бей-Сіті, Земля, — знову усміхнена гримаса. — Домівка людського роду. Насолоджуйся перебуванням на найдавнішій із цивілізованих планет. Та-да-да-ДА.

— Не кидайте своєї основної роботи, — спокійно сказав йому я.

Лікарка провела мене довгим білим коридором із підлогою, потертою гумовими коліщатками каталок. Рухалася вона досить шпарко, і я ледве встигав за нею. На мені не було нічого, крім сірого рушника, і з мене досі крапав резервуарний гель. За її люб'язним на позір поведженням ховалося роздратування. Під пахвою в неї був стос паперових документів із закрученими краями, а попереду — візити до інших місць. Мені стало цікаво, скільки заохлень вона виконує за день.

— Ще близько доби вам слід якомога більше відпочивати, — продекламувала вона. — Можуть виникати незначні больові відчуття, але це нормально. Цю проблему вирішить сон. Якщо у вас повторно виникнуть якісь скари...

— Знаю. Я вже через це проходив.

Мені не надто хотілося взаємодіяти з людьми. Я щойно згадав Сару.

Ми зупинилися біля бічних дверей, де на матовому склі трафаретними літерами було виведено: «Душ». Лікарка завела мене всередину й на мить зупинилася, дивлячись на мене.

— Душем я теж уже користувався, — запевнив я її.

Вона кивнула.

— Коли закінчите, в кінці коридора є ліфт. Виписка на наступному поверсі. З вами хоче поговорити, гм, поліція.

Інструкція стверджує, що нещодавно зачохлених слід не піддавати дії сильного адреналінового шоку, але вона, напевно, читала моє досьє і думала, що з моїм способом життя зустріч із поліціантами — не бозна-яка подія. Я спробував уявити собі те саме.

— Чого їм треба?

— Вони не побажали повідомляти це мені, — у цих словах відчувалося роздратування, якого вона не мала мені показувати. — Може, ваша слава біжить попереду вас.

— Може, й так, — я мимохіть розтягнув своє нове обличчя в усмішці. — Лікарю, я ще ніколи тут не бував. Тобто на Землі. Я ще ніколи не стикався з вашими поліціантами. Чи варто мені непокоїтися?

Вона поглянула на мене, і я побачив, як в її очах змішуються страх, зачудування та зневага до горе-реформатора людства.

— Зважаючи на те, яка ви людина, — нарешті видушила з себе вона, — я б подумала, що занепокоїлися вони.

— Так, авжеж, — тихо промовив я.

Вона завагалась, а тоді змахнула рукою.

— У роздягальні є дзеркало, — сказала вона й пішла.

Я позирнув у бік кімнати, на яку вона показала, сумніваючись, що готовий до дзеркала.

У душі я прогнав неспокій, фальшиво насвистуючи, та потер своє нове тіло милом і руками. Моєму чохла було сорок із гаком; це був стандартний для Протекторату чохол зі статуєю пловця та, як мені здалося, індивідуальними армійськими налаштуваннями нервової системи. Швидше за все, нейрохімічним удосконаленням. Я й сам якось таке пройшов. Легені були напружені, що вказувало на нікотинову

залежність, а на передпліччі були розкішні шрами, але поза тим я не міг знайти жодних приводів для нарікань. Маленькі проблеми та заковики проявляються згодом, і мудра людина просто живе з ними. Кожен чохол має історію. Якщо таке вас бентежить, ставайте в чергу на «Синтеті» чи «Фабриконі». Я зносив чимало синтетичних чохолів — їх частенько використовують для судових слухань з приводу дострокового звільнення. Вони дешеві, але жити в них — це все одно що мешкати в будинку з протягами, а ще там, здається, ніколи не роблять нормальних смакових схем. Уся їжа на смак скидається на тирсу, приправлену карі.

У кабінці для перевдягання я знайшов на лаві охайно складений літній костюм, а у стіні — вбудоване дзеркало. На купі одягу лежав простий сталевий наручний годинник, під яким тримався чисто-білий конверт, охайно підписаний моїм іменем. Я глибоко вдихнув і пішов дивитись у дзеркало.

Це завжди важко. Я роблю це майже два десятиліття, і мені досі неприємно зазирати в люстро і бачити, як на мене у відповідь дивиться геть незнайома людина. Це все одно що витягувати зображення з глибин автостереограми. Першу пару секунд людина бачить лиш одне — іншу людину, що дивиться на тебе крізь віконну раму. Далі неначе зміщується фокус — вона відчуває, як стрімко запливає за маску і приклеюється до неї зсередини з майже фізично відчутним шоком. Між ними наче перерізають пуповину, але при цьому не розлучають їх, а відтинають інакшість, після чого людина просто дивиться на своє відображення у дзеркалі.

Я насухо витерся рушником, зникаючи до обличчя. Європейське — несподіванка для мене. І в мене виникла сильна підозра, що як у житті і є шлях найменшого опору, то це обличчя ним ніколи не користувалося. Воно здавалося обвітраним навіть попри характерну блідість, пов'язану

з тривалим перебуванням у резервуарі. Все у зморшках. Густе коротке волосся чорне з сивизною. Очі мали незвичний блакитний відтінок, а під лівим оком виднів блідий нерівний шрам. Я підняв праве передпліччя й оглянув численні рубці, замислившись про те, чи не пов'язані вони між собою.

У конверті під годинником лежав один-єдиний аркуш. Паперовий документ, підпис від руки — дивовижа, та й годі.

«Що ж, тепер ти на Землі. На найдавнішій із цивілізованих планет.» Я знизав плечима і проглянув листа, а тоді вдягнувся, склав його й заховав у піджаку свого нового костюма. Востаннє поглянувши у дзеркало, я начепив новий годинник і пішов на зустріч із поліціантами.

Була чверть на п'яту за місцевим часом.

Лікарка чекала на мене, сидючи за довгою вигнутою стійкою рецепції й заповнюючи бланки на моніторі. Біля її плеча стояв худий, суворий на вигляд чоловік у чорному костюмі. Інших людей у приміщенні не було.

Я роззирнувся довкола, а тоді знову поглянув на костюм.

— Ви — один з поліціантів?

— Вони надворі, — він показав на двері. — Ця територія поза їхньою юрисдикцією. Щоб потрапити сюди, їм потрібна спеціальна інструкція. У нас тут власна охорона.

— І хто ж ви?

Він поглянув на мене з тією ж сумішшю емоцій, якою вразила мене лікарка внизу.

— Комендант Салліван, генеральний директор Центру Бей-Сіті, об'єкту, який ви зараз покидаєте.

— Здається, ви не надто охоче зі мною розстаєтеся.

Салліван уп'явся в мене поглядом.

— Ви рецидивіст, Коваку. Я ніколи не вважав доцільним марнувати добру плоть і кров на таких людей, як ви.

Я торкнувся листа у нагрудній кишені.

— На щастя для мене, пан Банкрофт із вами не згоден. Він має прислати по мене лімузин. Він теж надворі?

— Я не перевіряв.

Деся на стійці пролунав протокольний сигнал. Лікарка закінчила вводити свої дані. Вона відірвала закручений краєчок документа, підписала його пару разів ініціалами й передала Салліванові. Комендант зігнувся над папером, оглядаючи його примруженими очима, а тоді нашкрывав власний підпис і передав примірник мені.

— Такеші Лев Ковак, — промовив він, вимовивши моє прізвище так само неправильно, як і його посіпака в резервуарній. — Владою, наданою мені Угодою ООН про правосуддя, я звільняю вас, передаючи на умовах оренди Лоренсові Дж. Банкрофту на період до шести тижнів включно. З завершенням цього терміну питання вашого дострокового звільнення буде розглянуто повторно. Прошу підписатися тут.

Я взяв ручку й написав чужим почерком своє ім'я біля комендантського пальця. Салліван розділив документи, а тоді передав мені рожевий. Лікарка підняла ще один аркуш, і Салліван узяв його.

— Це — лікарський висновок, який засвідчує, що Такеші Ковака (ЦІ) було отримано неушкодженим від Управління юстиції Світу Гарлана і згодом заохлено в це тіло. Засвідчено мною та монітором відеостеження. Дискова копія відомостей про передачу та даних резервуара додається. Прошу підписати декларацію.

Я позирнув угору і спробував відшукати якісь ознаки камер — марно. Сперечатися через це було безглуздо. Я нашкрывав свій новий підпис удруге.

— Це — примірник угоди про оренду, що накладає на вас обов'язки. Прошу уважно її прочитати. Невиконання будь-якої зі статей може призвести до вашого негайного

повернення на зберігання до завершення терміну вашого ув'язнення тут або в будь-якому іншому закладі за вибором Управління. Чи розумієте ви ці умови та чи погоджуєтесь нести пов'язані з ними зобов'язання?

Я взяв документ і хутко його проглянув. Нічого незвичайного. Модифікована версія угоди про дострокове звільнення, яку я вже підписував із півдюрини разів на Світі Гарлана. Її мова була дещо сухішою, та зміст був той самий. Одним словом, маячня. Я підписав її, не змигнувши оком.

— Ну, що ж, — Салліван, здавалося, трохи пом'якшав. — Ви щасливчик, Коваку. Не змарнуйте цього шансу.

Невже їм не набридає це казати?

Я мовчки склав свої папірці й запахав їх у кишеню, де лежав лист. Я вже майже повернувся до виходу, аж тут лікарка підвелася та простягнула мені невеличку білу картку.

— Пане Ковак.

Я зупинився.

— Серйозних проблем з адаптацією бути не повинно, — сказала вона. — Це тіло здорове, а ви до цього звикли. Якщо буде щось серйозне... Зателефонуйте за цим номером.

Я простягнув руку і підняв маленький прямокутник картки з машинальною точністю, якої ще не помічав. Це вступала в дію нейрохімія. Моя рука поклала картку до тієї ж кишені, що й решту паперів, а тоді я пішов, без жодного слова перетнувши рецепцію й відчинивши двері. Може, це було виявом невдячності, але я вважав, що в тій будівлі ще ніхто не заслужив на мою вдячність.

«Ви щасливчик, Коваку.» Безперечно. Ходиш у чужому тілі за сто вісімдесят світлових років від домівки за угодою про шеститижневу оренду. Перевезений як вантаж для виконання роботи, якої місцеві поліціанти не торкнуться навіть кийком. Сплохуєш — повертайся на зберігання. Виходячи з дверей, я почувався таким щасливчиком, що мало не заспівав од щастя.

РОЗДІЛ ДРУГИЙ

Вестибюль за дверима був величезний і практично безлюдний. Він дуже скидався на Міллспортську залізничну станцію на моїй рідній планеті. Під похилим дахом із довгих прозорих панелей у надвечірньому сонці сяяла бурштином скляна долівка. На виході з автоматичними дверима гралися двійко дітей, а під стіною винюхував щось самотній робот-прибиральник. І жодних інших рухів. Купка людей, які сиділи без діла у цьому саяві на лавах зі старого дерева, мовчки чекала на повернення друзів або рідних із видовмінено-вуглецевого вигнання.

Центр завантаження.

Ці люди не впізнають своїх близьких у нових чохлах: упізнаватимуть лише ті, хто вертається додому, а для тих, хто на них чекав, передчуття возз'єднання буде затьмарене холодним страхом: яке обличчя та тіло їм доведеться навчитися любити? А може, вони на пару поколінь молодші й чекають на родичів, які тепер є для них хіба що нечіткими дитячими спогадами чи родинними легендами. Я знав одного хлопця з Корпусу, Муракамі, який чекав на звільнення свого прадіда, засудженого століття з лишком тому. Їдучи до Новопешта, він віз прадідові з нагоди повернення літр віскі та кий для гри в пул. Він виріс на історіях про походеньки свого прадіда в більйрдних Канаґави. Того хлопа посадили ще до народження Муракамі.

Спускаючись сходами у вестибюль, я помітив компанію, що мене зустрічала. Довкола однієї з лав зібралися три силуети, що неспокійно сновигали в косих променях сонця

та здійснювали вихори пилу, що там літав. Четверта постать сиділа на лаві, склавши руки й витягнувши ноги. Всі четверо були у відбивних сонцезахисних окулярах, завдяки яким їхні обличчя на відстані здавалися однаковими масками.

Уже прямуючи до дверей, я й не намагався відхилитися в їхньому напрямку, і до них це, вочевидь, дійшло аж тоді, коли я дійшов до середини вестибюлю. Двоє з них почимчикували назустріч мені з невимушеним спокоєм нещодавно погодованих великих кішок. Кремезні та суворі на вигляд, із охайно підстриженими багряними ірокезами, вони стали на моєму шляху за пару метрів попереду, змушуючи мене або зупинитися й собі, або стрімко їх обігнути. Я зупинився. Недоречно дражнити місцеве ополчення одразу по прибутті в новому чохлах. Я зобразив другу за день усмішку.

— Чим я можу вам допомогти?

Старший із цієї парочки необережно змахнув жетоном у мій бік, а тоді заховав його, ніби на свіжому повітрі жетон може потьмяніти.

— Поліція Бей-Сіті. Лейтенант бажає з вами поговорити.

Висловлювання прозвучало надто коротко, так, ніби він боровся з сильним бажанням долучити до нього якийсь епітет. Я спробував удати, ніби серйозно роздумую, піти мені з ними чи ні, але вони мене спіймали і знали це. За годину після виходу з резервуара людина знає надто мало про своє нове тіло, щоби встрявати з ним у бійки. Я викинув з голови картини Сариної загибелі й дозволив провести себе до копа, який сидів.

Лейтенант був жінкою тридцяти з гаком років. Під золотими дисками її окулярів ховалися вилиці, що дісталися їй від якогось америндського предка, та широкий рот, який саме стиснувся в саркастичну риску. Носом, на який були вдягнені ці сонячні окуляри, можна було відкривати

бляшанки. Її обличчя обрамляло коротке неохайне волосся, укладене спереду сторчма. Кітель на ній був завеликий, але довгі ноги у чорних штаних, що видніли з-під нього, чітко вказували, що під ним ховається струнке тіло. Перш ніж хтось заговорив, вона майже хвилину дивилася на мене, склавши руки на грудях.

— Ковач, правильно?

— Так.

— Такеші Ковач? — вимова в неї була ідеальна. — Зі Світу Гарлана? Міллспорт і сховище Канагава?

— Послухайте, коли ви помилитеся, я просто вас зупиню.

Ми обоє надовго замовкли. Лейтенантка трохи розігнута й оглянула ребро долоні.

— Ковачу, ви маєте ліцензію на таке почуття гумору?

— Вибачте, я її вдома забув.

— І що привело вас на Землю?

Я нетерпляче змахнув рукою.

— Ви вже все це знаєте, бо інакше вас би тут не було. Ви маєте мені щось сказати чи просто привезли цих діточок в освітніх цілях?

Я відчув, як якась рука схопила мене за плече, і напружився. Лейтенантка майже непомітно ворухнула рукою, і коп позаду мене прибрав руку.

— Охолоньте, Ковачу. Я тут просто спілкуюся. Так, я знаю, що вас витягнув Лоренс Банкрофт. Власне кажучи, я прийшла запропонувати вам підвезти вас до помешкання Банкрофта, — вона раптом посунулася вперед і підвелася. У стоячому положенні вона була майже така сама на зріст, як мій новий чохол. — Я — Крістін Ортега, відділ органічних ушкоджень. Я вела справу Банкрофта.

— Вели?

Вона кивнула.

— Справу закрито, Ковачу.

— Це попередження?

— Ні, це просто факти. Очевидне самогубство.

— Банкрофт, здається, так не вважає. Він стверджує, що його було вбито.

— Так, я чула, — Ортега знизала плечима. — Що ж, його воля. Гадаю, такий людині важко повірити, що вона здатна начисто відстрелити собі голову.

— Якій людині?

— Ой, та ну... — вона зупинилася і злегка мені всміхнулася. — Вибачте, я досі забуваю.

— Що забуваєте?

Знову пауза. Але цього разу Крістін Ортега, здається, вперше за наше коротке знайомство вийшла з рівноваги. Коли вона заговорила знову, її тону надавало нерішучості вагання.

— Ви нетутешній.

— І що?

— Те, що всі тутешні розуміють, якою людиною є Лоренс Банкрофт. Ось і все.

Зацікавившись тим, нащо так неохоче брехати абсолютно незнайомій людині, я спробував допомогти їй знову розслабитися.

— Багатою людиною, — ризикнув я. — Могутньою людиною.

Вона нещиро всміхнулася.

— Ви ще побачите. То ви хочете, щоб я вас підвезла, чи ні?

В листі, що лежав у моїй кишені зазначалося, що біля терміналу мене забере водій, про поліціантів Банкрофт не згадував. Я знизав плечима.

— Я ще ніколи не відмовлявся від безкоштовних поїздки.

— Добре. Тоді поїхали?

Вони провели мене до дверей, зусібіч оточивши, наче охоронці, оглядаючи все довкола прихованими за окулярами

очима. Ми з Ортегою подолали прохід разом, і мені в обличчя вдарило тепло сонячного світла. Я примружив нові очі, рятуючись од яскравих променів, і розгледів по той бік погано доглянутого посадкового майданчика неоковирні будівлі за справжнім колючим дротом. Стерильні, жовтувато-білі, цілком можливо, оригінальні споруди минулого тисячоліття. Між дивовижно монохромними стінами я помітив частини сірого чавунного мосту, що перескакував на якусь невидиму землю. Довкола не надто стрункими рядами згромадилися такі ж сірі небесні й наземні судна. Різно повіяв вітер, і я вчув ледь помітний запах якогось квітучого бур'яну, що ріс у тріщинах на посадковому майданчику. Здалеку долинали знайоме гудіння транспорту, але все інше скидалося на декорації з історичного фільму.

— ...і я вам кажу: є лише один суддя! Не вірте людям науки, коли вони кажуть вам...

Спустившись сходами, що вели від виходу, ми почули вереск погано керованого підсилювача. Я позирнув на інший бік посадкового майданчика й побачив юрбу, що зібралася довкола чоловіка в чорному на пакувальному ящику. У повітрі над головами слухачів безладно петляли голографічні плакати. «НІ РЕЗОЛЮЦІЇ 653!! ВОСКРЕШАТИ МОЖЕ ТІЛЬКИ БОГ!! Ц.Л.В. = С.М.Е.Р.ТЬ.». Промовця заглушили радісні вигуки.

— Що це?

— Католики, — пояснила Ортега, скрививши вуста. — Старосвітська релігійна секта.

— Та невже? Ніколи про них не чув.

— А звідки ви могли почути? Вони вважають, що людину неможливо оцифрувати, не загубивши її душі.

— Отже, ця віра не дуже поширена.

— Лише на Землі, — похмуро сказала вона. — Здається, Ватикан — це їхня головна церква — профінансував парочку кріокораблів на Зорепад і Латімер...

— Я бував на Латімері й жодного разу не натрапляв на таке.

— Кораблі відлетіли лише на межі століть, Ковачу. Їм ще пару десятиліть туди летіти.

Ми почали обходити зібрання, і якась молода жінка з туго стягнутим у хвіст волоссям простягнула мені листівку. Її різкий жест спровокував розхитані рефлекси мого чохла, і я зробив блок, перш ніж устиг його опанувати. Жінка з суворими очима так і не прибрала листівки, і я взяв її з замирицькою усмішкою.

— Вони не мають права, — сказала жінка.

— О, я згоден...

— Лише Господь, Бог наш, може врятувати вашу душу.

— Я... — та Крістін Ортега вже рішучо потягнула мене геть, тримаючи однією рукою за передпліччя; її рухи свідчили про багатючий досвід. Я відірвався від неї — гречно, але так само рішучо.

— Ми кудись поспішаємо?

— Так, думаю, нам обом не до того, — просто сказала вона й озирнулася на своїх колег, які тим часом самі відбивалися від листівок.

— Може, я хотів із нею поговорити.

— Та невже? Мені здалося, ніби ви хотіли врізати їй під дих.

— То все чохол. Я думаю, що він колись давно пройшов певну нейрохімічну обробку, а вона її запустила. Розумієте, більшість людей після завантаження лежать по кілька годин. Я трохи на нервах.

Я пильно поглянув на листівку, яку тримав у руках. Вона зверталася до мене з риторичним запитанням: «ЧИ МОЖЕ МАШИНА ВРЯТУВАТИ ВАШУ ДУШУ?» Слово «машина» було надруковано шрифтом, який мав нагадувати архаїчний дисплей комп'ютера. «Душу» було надруковано плавними стереографічними літерами, що

танцювали по всій сторінці. Я перевернув листівку, шукаючи відповіді.

«НІ!!!!!!»

— Отже, криогенна гібернація — це нормально, а оцифрований людський вантаж — ні. Цікаво, — я задумливо озирнувся на блискучі плакати. — Що таке Резолюція 653?

— Це — прецедентна справа, що зараз розглядається в Суді ООН, — стисло пояснила Ортега. — Прокуратура Бей-Сіті хоче надіслати повістку одній католицькій, яка перебуває на зберіганні. Вона — дуже важливий свідок. Ватикан заявляє, що та вже мертва і в руках Божих. Називає це блюзнірством.

— Зрозуміло. Отже, тут ви не розриваєтеся між двох вогнів.

Вона зупинилася й повернулася до мене.

— Ковачу, я ненавиджу цих клятих фриків. Вони заїдають нас уже майже дві з половиною тисячі років. Вони завдали більше горя, ніж будь-яка інша організація в історії. Ну, ради Бога, вони ж навіть не дозволяють своїм прибічникам вдаватися до контролю народжуваності, а ще виступали проти всіх суттєвих медичних досягнень за останні п'ять століть. Чи не єдине, що можна сказати на їхню користь, — це те, що ця петрушка з ЦЛВ не дала їм поширитися так само, як решті людства.

Везти мене, як виявилось, зібралися на побитому, але, безперечно, крутому на вигляд транспортному «Локгід-Мітомі», пофарбованому, вочевидь, у кольори поліції. Я вже літав «Локгід-Мітомами» на Шарії, але вони були суціль пофарбовані у тьмяний радіовідбивальний чорний колір. Порівнянно з ними червоні та білі смуги на цьому транспорті здавалися претензійними. У пілотській кабіні заляк пілот у таких самих сонячних окулярах, як і в решті маленької компашки Ортеги. Люк у череві катера вже було піднято. Коли ми вилізли на борт, Ортега

постукала по комінгсу люка, і турбіни прокинулися й зашепотіли.

Я допоміг одному з ірокезів опустити люк вручну, знайшов опору, щоб не впасти під час підйому катера, і підійшов до місця біля вікна. Ми поступово здіймалися вгору, а я тим часом витягнув ший, щоб не губити з поля зору натовп унизу. На висоті близько ста метрів транспорт вирівнявся і трохи опустив носа. Я відкинувся назад, падаючи в обійми автоформи, і побачив, що Ортега за мною стежить.

— Досі цікаво, еге ж? — запитала вона.

— Я почуваюся туристом. Може, відповісте на запитання?

— Якщо зможу.

— Ну, якщо ці чуваки не вдаються до контролю народжуваності, то їх має бути достобіса, еге ж? А Землю в наш час не можна назвати центром активності, отже... Чому вони не заправляють усім?

Ортега та її люди обмінялися лиховісними посмішками.

— Зберігання, — промовив ірокез ліворуч від мене.

Я лягнув себе по карку, а тоді замислився, чи користуються цим жестом тут. Саме там, усе ж таки, зазвичай розміщують кортикальну пам'ять, але культурні особливості не завжди працюють так.

— Зберігання. Авжеж, — я поглянув у вічі кожному з них. — Від нього не звільняють за особливими умовами?

— Ні, — чомусь під час цього маленького діалогу ми всі заприятелювали. Вони розслабилися. Той-таки ірокез розповів більше: — Їм усе одно, десять років чи три місяці. Це щоразу смертний вирок. Вони ніколи не відновлюються з пам'яті. Мило, еге ж?

Я кивнув.

— Дуже чисто. А з тілами що відбувається?

Чоловік навпроти мене вдав, ніби щось викидає.

— Залежно від родини їх продають або розбирають на трансплантати.

Я відвернувся й визирнув з вікна.

— Щось трапилося, Ковачу?

Я повернувся до Ортеґи зі свіжою усмішкою на обличчі.
Здавалося, я досить непогано вчився всміхатися.

— Ні, ні, я просто думав. Це наче інша планета.

Тут вони розреготалися.